SVOBODA СВОБОДА

UKRAÏNIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 1. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 4, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 4-го СІЧНЯ 1995 Ч. 1. РІК CI

В. ЧОРНОВІЛ ПІДТРИМУЄ ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ КУРС РЕФОРМ

Київ (Р.Р.). — Тут у середу, 28-го грудня, голова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл під час зустрічі з журналістами прокоментував події останніх днів у парляменті.

„Ухвалення проєкту закону про владу в першому читанні засвідчило, що розклад сил у парляменті дещо змінився", — сказав В. Чорновіл і додав, що триває процес консолідації правоцентристського бльоку. Отже в майбутньому можна буде ставити питання про зміну керівництва Верховної Ради. Чорновіл висловив жаль, що розмежування функцій законодавчої і виконавчої влад, яке мало відбутися ще у 1991-92 роках, почалося лише сьогодні.

Президентський проєкт Рух одностайно підтримує, не зважаючи на багато вад у ньому, „оскільки постало питання: бути державній системі України совєтською чи нормальною". У сьогоднішніх умовинах В. Чорновіл вважає недоцільним і шкідливим перехід Руху в опозицію до Президента, який намагається послідовно дотримуватися курсу ринкових реформ.

Підтримують президентський курс реформ обласні організації демократичних партій. На відміну від соціял-демократів, соціялісти вважають президентський проєкт шкідливим, бо він „веде до встановлення диктатури Президента".

В Криму побито двох депутатів

Симферопіль. — Тут у вівторок, 17-го грудня на сходах біля власного помешкання невідомі побили депутата кримського парляменту Вадима Мардашова. Били ногами по обличчю і голові. Коли дружина, почувши шум, відчинила двері, троє невідомих зникли.

Чотири дні перед цим о год. 8:30 ранку було побито іншого депутата кримського парляменту — Боріса Кізілова, теж біля власного мешкання. Один з напасників ударив його рукою по голові, а два інших били руками і ногами.

Причини побиття розслідують головне Управління внутрішніх справ та Служба Безпеки. Обидва депутати належать до фракції „Республіка" в кримському парляменті, яка домагається резигнації Президії Верховної ради Криму. Тому Мордашов думає, що напасники можуть представляти опонентів або якусь третю силу, яка хоче дестабілізувати ситуацію у Криму.

Лідер фракції Володимир Кличніков сказав, що мова йде про сили, які підкорили собі виконавчу владу і намагаються керувати Верховною радою. А тих, хто стоїть на їхньому шляху, переслідують всіма можливими способами.

В. БОЙКО ОЧОЛИВ ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

Київ (Р. Р.). — У четвер, 29-го грудня, голова Верховної Ради Укріни Олександер Мороз представив працівникам Верховного Суду їхнього нового голову Віталія Бойка, кандидатуру якого Верховна Рада ухвалила, ще 21-го грудня.

В. Бойко народився 30-го вересня 1937 року в селі Крапивна, Ніжинського району на Чернігівщині у родині колгоспників. Закінчив Ніжинський Культурно-Просвітній Технікум і Харківський Юридичний Інститут. Працював суддею у Дніпропетровському і з 1976 до 1986 року — головою Донецького обласного суду. Від 1986 року працював пер-шим заступником міністра юстиції, а в 1990 році був призначений міністром юстиції України. Від 1992 року до березня 1993 року працював завідуючим відділом національної безпеки, оборони, правопорядку і надзвичайних ситуацій Кабінету Міністрів України. Від березня 1993 року — амбасадор України в Республіці Молдова.

Після привітання О. Мороза, нового голову Верховного Суду привітав генеральний прокурор України Владислав Дацюк, який подарував йому блакитну теку. Церемонія відбулася у будинку Верховного Суду на вулиці Пилипа Орлика буд. 4. Дякуючи за довір'я, В. Бойко пожартував словами героя одного з романів Я. Гешека, який сказав: „Знаєте мене з доброго боку, але ще пізнаєте мене і з поганого боку".

Першочерговим завданням нового голови — відремонтувати будинок Верховного Суду, який є в дуже занедбаному стані. Щоправда, голова Верховної Ради О. Мороз пообіцяв побудувати в Києві новий Палац Правосуддя. Про це писала газета „Кіевскіе Ведомости" з 30-го грудня.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗНИЩУЮТЬ ЧЕЧНЮ

Ґрозний, Чечня. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, в ніч з 31-го грудня 1994 року на 1-ше січня 1995 року багатотисячне російське військо почало штурм Грозного, чеченської столиці.

У зв'язку з тим, що серед мирного чеченського населення є сотні жертв і тисячі поранених, російська військова верхівка намагається унеможливити надходження правдивої інформації з Чечні. З цієї причини в неділю заарештовано групу журналістів з англійської корпорації Бі-Бі-Сі.

Війну в Боснії засуджують не трільки російські партії демократичного спрямування, але й військові. Навіть генерал Александр Лєбедь, який активно сприяв сепаратизмові російськомовного населення у Придністров'ї, сказав про чеченські події: „Конституційний порядок не може бути відновлений з допомогою гармат". Ще більш рішуче наставлені рядові вояки. Один з них, Віталій Понвін, заявив у розмові зі західними кореспондентами: „Я не розумію, чому ми тут, чому ми воюємо з народом, який хоче волі. Я думаю, що Єльцин зовсім втратив розум".

У той час, як російська громадська думка відкидає збройний спосіб розв'язання чеченського конфлікту, Західня Европа займає невтральне становище. Европейські уряди продовжують вважати чеченські події „внутрішньою справою Росії".

Щодо російсько-американських стросунків, то агресія проти Чечні може їх захитати. Наприклад, сенатор Роберт Дол висловив сумнів у тому, що в Росії існує демократична система і закликав Конгрес переглянути питання про американську допомогу для Росії. Р. Дол назвав війну в Чечні „перешкодою на шляху фінансового пакету з Вашінґтону у Москву". А сенатор-республіканець Джан МекЕйн закликав Адміністрацію негайно переглянути взаємини з президентом Б. Єльцином і змусити його припинити кровопролиття в Чечні.

РІЗДВЯНА ПЕРЕДАЧА В ПАРМІ

Парма, Огайо. — У п'ятницю, 6-го січня 1995 року, на Свят-Вечір, український православний собор св. Володимира в Пармі, Огайо, передаватиме надзвичайну радіопрограму. Ця передача для тих, які не мають нагоди відвідати церковні відправи, передаватиметься із станції WRMR 850 AM від 10-ої до 11-ої год. вечора. Різдвяну проповідь виголосить Архиєпископ Антоній. О. протопресвітер Стапан Ганкевич, парох-емерит, та о. парох Іван Наконечний пересилатимуть привіти. Також будуть традиційні коляди. Різдвяні відправи у соборі св. Володимира в п'ятницю, 6-го січня, год. 8-ма вечора, Велике Повечір'я та Утреня. Різдво, 7-го січня, Божественна Літургія год. 9:30 рано.

Ухвалено закон про оподаткування

Київ (УНІАР). — Тут 28-го грудня Верховна Рада України ухвалила закон про оподаткування прибутків підприємств.

За словами народного депутата Сергія Терьохіна, „основна ставка оподаткування прибутків підприємств найнижча в Европі для такого виду податків — 30 відсотків".

Не зважаючи на значний тиск промислового лоббі, парлямент схвалив статті ч.1 зазначеного закону, у якій датою здійснення продукції і послуг для оподаткування визначено дату передачі прав на власність. Збільшено з 4-ох до 8-ох відсотків розмір неоподаткованих відрахувань на харитативні цілі.

Виробників сільськогосподарської продукції не оподатковується, але при цьому без змін залишилася стаття ч. 7, де сказано, що вони індексують шкоди, отримані в міжсезоновий період, за рахунок майбутнього прибутку. Збережено також основну ставку для банкової діяльности на рівні 30 відсотків.

Пропозицію прем'єр-міністра Віталія Масола не ухвалювати статтю ч. 7, де визначається виробничі затрати, які відносяться до собівартости, парлямент не підтримав. Отже галузеві інструкції вироблятимуться на підставі положень цієї статті.

Створюють Лігу Меценатів

Київ (Р.Р.). — Тут 28-го грудня керівник Української Всесвітньої Координаційної Ради Іван Драч провів пресову конференцію, на якій повідомив, що за два роки існування УВКР заснувала три інститути, видавництво, провела серію конференцій, гуманітарних акцій та інших заходів для відродження української мови.

На другій звітно-виборчій конференції УВКР, що відбулася недавно в Києві, ухвалено звернення до Президента України Леоніда Кучми із закликом „обороняти нарешті український народ від злиднів і принизливої залежности від ласки чи неласки інших держав, обороняти українське слово в рідній хаті і український чорнозем від нищення колективною безгосподарністю".

І. Драч сказав, що УВКР робить усе для піднесення авторитету України у світі та для національного відродження в самій Україні. З цією метою УВКР створює Лігу Меценатів, яка об'єднуватиме колосальні можливості найбільших українських підприємців, інвесторів, як з України, так і з інших країн. Діяльність ліги може стати потужним каталізатором економічного та культурного піднесення в Україні. Ліга Меценатів та й сама ВУКР може багато зробити, але від української держави вона не отримала ніякої допомоги, не має навіть свого приміщення.

„Ми не маємо права втрачати шанси відродити українську мову як державну, бо сьогодні для цього найкраща ситуація за ввесь час існування українського народу", — сказав І. Драч.

Наступні збори УВКР відбудуться в Харкові у квітні 1995 року і головними темами обговорення на них будуть захист української мови та проблеми єдности українського народу. Організація працює і над тим, щоб скоординувати діяльність українських організацій різних країн так, щоб перетворити їх в українські лоббі у світі.

Загинули українські пілоти

Київ (УНІАР). — У неділю, 25-го грудня, о год. 1-ій по полудні залога чартерованого літака ТУ-154 симферопільського авіазагону їхала в мікроавтобусі в Об'єднаних Арабських Еміратах від міста Шарджі до летовища Фуджейра, щоб відтак вилетіти до Симферополя, та не доїхали.

За даними поліції, на шосе Аль-Даїд в автобусі тріслa одна із задніх шин, в наслідок чого він кілька разів перекинувся. Загинули три громадяни України та один громадянин Росії. Ще шість членів залоги зазнали важких поранень.

В АМЕРИЦІ

ДО ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ вплинуло прохання стримати продаж так званих ланцюгових бомб Туреччині однією американською фірмою з уваги на те, що їх вони можуть ужити проти цивільного населення у боротьбі з курдськими повстанцями. У листі до секретаря Державного департаменту Кристофера Воррена, Організація нагляду людських прав наполягає на тому, щоб ції фірмі не дати дозволу на вивіз цих бомб за кордон ЗСА та взагалі, щоб строгіше ставитися до продажу зброї Туреччині.

БЕРУЧИ ПІД УВАГУ ТАКТИКУ застрашування як засіб придбання можливих прихильників, Уряд президента Билла Клінтона почав вже її застосовувати. На перший приціл напередодні відкриття праці 104-го з черги Конгресу ЗСА, демократи взяли справу державної допомоги потребуючим. Без будь-яких вияснень голосять, що за плянами республіканців п'ять мільйонів втратять цю допомогу. Забуваючи при цьому сказати, що це станеться аж після п'яти років. Реагуючи, республіканський конгресмен з Тексасу Билл Арчер, майбутній голова Комісії способів і засобів зазначив: „Програма державної допомоги не була подумана, як програма доживотна, родини потребуючих дальше отримуватимуть Медікейд, харчеві купони, гроші на додаткове харчування дітвори та допомогу з житловими приміщеннями".

НАМАГАЮЧИСЬ РЯТУВАТИ СВОЮ президентуру після майже тотальної програної демократів у листопадових виборах, президент Билл Клінтон шукав порад у своїх прибічників, партійних друзів і приятелів. Але як бачимо, то прислухався він найбільше до порад однієї людини, яка впродовж минулих 20 років керувала його політичною стратегією — до себе самого. І користаючи з кінцеворічної зустрічі з кореспондентами пресових агентств явно проголосив, що буде знову кандидувати на президента ЗСА від Демократичної партії.

У ЧЕТВЕР, 29-ГО ГРУДНЯ, Баб Дол, майбутній керівник сенатської більшости, вперше публічно говорив про заздалегідь виплачений гонорар за майбутні книжки Нютові Гінгрічові, майбутньому спікерові Палати Репрезентантів. Він щоправда підкреслив, що не збирається бути суддею в цій справі, але вона довкруги себе ставить багато знаків запитання, які мусітимуть бути вияснені вже в недалекій майбутності. Аналітики уважають, що навіть ця стримана критика зі сторони Б. Дола його партійного колеги Н. Гінгріча є доказом того, що між ними немає великого „братолюбія".

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 29-ГО ГРУДНЯ, ЗСА вирішили закінчити справу гаїтянських втікачів, яким дано пристановище на військово-морській базі у Ґвантанамо Бей. Офіційно повідомлено всіх, що вони мусять вже повертатися домів. У повідомленні Державного департаменту не вказано конкретного речення коли цих 4,400 втікачів, які перебувають у Кубі на вище згаданій американській базі, але урядові заангажовані в цих справах сподіваються, що це станеться вже в кількох наступних тижнях.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА БИЛЛА КЛІНТОНА вперше прямо та публічно скритикував Росію за її поведінку в Чечні, з попередженням зупинити бомбардування цивільного населення. Державний департамент сказав у четвер, 29-го грудня, „Ми є дуже занепокоєні тим, що до 24 годин після того, як президент Боріс Єльцин наказав припинити бомбардування було збомбардобано сиротинець в Грозному". Ця заява зі сторони ЗСА вказує на зміну в дотеперішній настанові Адміністрації Клінтона щодо Чечні.

ЗНАВЦІ ДОГЛЯДУ НЕМОВЛЯТ і дітвори стверджують, що в країні значно зросли випадки, коли батьки з уваги на недостатність опікунчих установ змушені брати дітей з собою до праці. Це явище не є тільки питоме якійсь одній групі населення, а радше проявляється серед усіх верств працюючих батьків. Ця справа набрала такої наглости, що по цілій країні окремі фірми почали організувати центри опіки для дітвори своїх працівників.

Помер Г. Кочур

Джерзі Сити, Н. Дж. — З України наспіла вістка, що там у Києві в четвер, 15-го грудня 1994 року, помер відомий письменник, перекладач і літературний критик Григорій Кочур. З його смертю „гіркий смуток затьмарив небосхил української культури: пішла з життя людина подвижницької долі, щасливої і трагічної, яка зуміла сягнути зірок світової поезії через терни тоталітаристських репресій".

Г.Кочур народився 17-го листопада 1917 року в селі Феськівцях на Чернігівщині в українській селянській сім'ї. У 1932 році закінчив навчання в Київському Інституті Народної Освіти. Був викладачем літератури інших народів у Тираспільському і Вінницькому Педагогічних Інститутах. Виступає як перекладач з чеської, словацької, польської, англійської та французької мов на українську, а також як літературний критик.

„Пішов у вічність великий мистець, майстер, залишивши по собі нам у спадок світлий талант, мужність духу, відданість покликанню та доброту серця".

Відбулася ліцитація землі

Одеса (Р. Р.). — Тут відбулася друга ліцитація у 1994 році, на якій пропонувалися ділянки з незавершеним будівництвом невиробничого і нежитлового призначення.

Початкова ціна за 1,600 квадратних метрів землі на вул. Кліна була 18,868 дол. Її придбали за 28,181 дол. з правом на приватну власність. На таких же умовах продана ділянка площею 5,970 квадратних метрів у віддаленому районі, на проспекті Добровольського. Тут лише закладено підвалини нового будинку. Початкова ціна цієї ділянки була 33,919 дол., а придбали її за 36,363 дол. Дві ділянки передано у тривалий винайм: одна — 2,670 кв. м. у центрі міста за 41,895 дол. і друга 970 кв. м. на вул. Королева за 20,837 дол.

Всього від авкціону виручено близько 130,000 дол. (на першому авкціоні було — 355,000 дол.), 70 відсотків з цієї суми піде за забезпечення життєдіяльности Одеси, а 30 відс. до державного бюджету.

У СВІТІ

КОМЕНТУЮЧИ ОБСТАВИНИ, пов'язані з розпочатою Росією війною на Кавказі, московська „Нєзавісімая Гаэета" відкидає, як фальшиве, звинувачення з боку Москви, нібито в Чечні панує „беззаконня". Газета, між іншим, пише: „У Чечні не беззаконня, а інші закони, ось чому чеченці такі несхитні у своєму прагненні до незалежності... Це перманентний конфлікт вартостей, законів та інституцій, накинутих силою ззовні і противних духові чеченського народу. Право і закон, писані у Москві, які уніфікують всю різноманітність культур і цивілізацій народів Росії, не сприймаються в Чечні як „свої", як гідні уваги і підтримки. Дудаєв і його прихильники тепер діють не згідно з власними амбіціями чи примхами — вони віддзеркалюють надії та сподівання переважної більшости свого народу".

ІРАНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ спеціяльним рішенням заборонив громадянам країни користуватися телевізійними антенами, які дозволяють іранцям приймати „ідеологічно шкідливі" програми через сателіт зв'язку. Дотепер такі програми вже приймали понад 200,000 іракських родин. Сателіт належить гонґконґській фірмі Стар-Ті-Ві. Її станція передавала популярні американські серійовані програми, змагання американських кошиківкарів-професіоналів і музичні програми. Після схвалення парляментарного рішення ісламською Радою охоронців, приймання цих програм вважатиметься кримінальним злочином.

ПРЕЗИДЕНТ ВІРМЕНІЇ Левон Тер-Петросян видав указ про тимчасове припинення діяльности опозиційної партії Дашнакцутюн. Цю найстаршу вірменську політичну організацію засновано ще в 1890 році, за совєтського режиму вона перебувала під суворою забороною. Причиною нової заборони стало те, що всередині партії діяла таємна розвідча служба з військовою структурою і розгалуженою мережею. Оприлюднюючи свій указ, вірменський президент підкреслив, що документ не стосується парляментарної фракції дашнаків, оскільки це питання належить до компетенції Верховної ради республіки. Указ також не заторкує рядових дашнаків, які могли й не знати про таємну діяльність свого партійного керівництва.

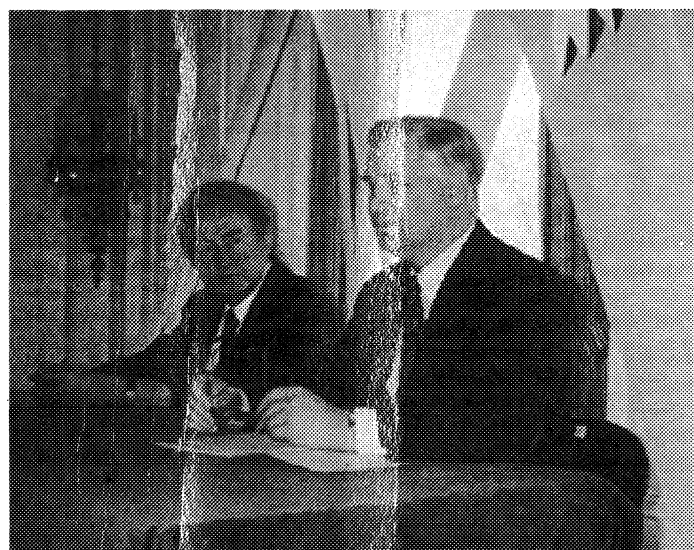
ПОСАДНИК РОСІЙСЬКОГО міста Санкт-Петербургу Анатолій Собчак офіційно звернувся до лідера російських комуністів Геннадія Зюганова з проханням сприяти якнайшвидшому похованню тіла Леніна. „Ми не повинні бути гіршими від язичників, адже найбільша кара для людини після смерти — не бути похованою",— підкреслив А. Собчак. З подібною пропозицією він вже звертався до президента Росії Бориса Єльцина, російського уряду і Державної думи, вищого законодавчого органу, однак в жодній з тих інстанцій на знайшов підтримки.

ЯК УЖЕ ПОВІДОМЛЯЛОСЯ, цими днями північна і центральна частини Японії постраждали від чергового землетрусу, сила поштовхів якого в епіцентрі становила сіть ступенів за скалею Ріхтера. У висліді троє осіб загинуло, 249 дістали тілесні ушкодження. У провінціях Аоморі та Івате зруйновано 69,000 будинків. Експерти з метеорологічної служби Японії повідомили, що підземні поштовхи були спричинені підводними зсувами вздовж Японського жолоба з боку Тихоокенського плято. Саме там в 1933 і 1968 роках відбулися найбільш руйнівні у цьому регіоні землетруси.: під час першого з них загинуло 3,000, під час другого — 50 осіб.

А. Зленко зустрівся з представниками української громади

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — 15-го грудня приміщеннях Українського Інституту Америки в Ню Йорку відбулася перша безпосередня зустріч Анатолія Зленка, уповноваженого України до ООН і колишнього міністра закордонних справ України із представниками українського зорганізованого життя в Ню Йорку-Ню Джерзі,що виповнили велику залю УІА. Серед присутніх були предсідник УНС і голова УАКРади Уляна Дячук, президент УККА д-р Асколь Лозинський, голова Об'єднаного Комітету Ню Йорку інж. Євген Івашків Архиєпископ УПЦеркви Антоній, голова Союзу Українок Анна Кравчук, члени представництва України в ООН: заступник Борис Гудима, який очолює тепер в ООН політичну комісію, перший секретар Валерій Кириченко і дорадник Олександер Моцик.

Зустріч заініціював та запросив представників громадських організацій д-р Степан Ворох, який, як це вже не перший раз, всецілю включився в нову акцію, про яку він сказав палке слово після доповіді А. Зленка.

Представник України до ООН А. Зленко (справа) інформує про свої завдання. Поруч ініціятор зустрічі д-р С. Ворох.

У своєму довшому інформативному слові А. Зленко пояснив спершу ролю членів ООН під сучасну пору і в найблищому майбутньому, коли то плянується на початку 1995 року засідання гліх держав під кличем: „Ми народи в ООН об'єднані за краще майбутнє!", а відтак обширно спинився на значенні представництва України у праці ООН. На його думку, саме тепер для України є ООН форумом, де можна зберегти авторитет самостійної держави і треба нам усім доложити старань, щоб ті принципи були затримані, бо ж ООН є місцем інформації та закріплення міжнародних зв'язків. А. Зленко вказав на участь українських представників у працях різних комісій ООН, а зокрема на це, що Б. Гудима, представник України тепер сповняє обов'язки голови політичного комітету, що має велике значення в облічці конфлікту в Боснії.

(Закінчення на стор. 3)

ЛЬВІВ. — Обласний комітет Компартії України став у опозицію до цент-рального комітету Компар-тії в питанні президентсько-го курсу реформ. Актив львівського обкому партії ухвалив звернення до ЦК КПУ та всіх обкомів із закликом дати шансу Президентові, Верховний Раді та Урядові „зупинити розпад суспільства і закласти фундамент добробуту".

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Директор приватного підприємства „ТИМ" у Надвірній Івано-Франківської области Ігор Тимчук 10-го грудня вилетів до Москви і зник. Попереднє слідство, яке контролював заступник генерального прокурора Олег Литвак, висунуло звинувачення проти Тимчука у викрадені 32 біл. карбованців. Тимчук уже навіть був під арештом, але його обрали депутатом відразу двох рад і тому звільнили, завдяки недоторканості депутата. Тоді він негайно вилетів і зник. Трохи раніше зникли ще два його спільники, які теж виїхали за кордон.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

1994 рік у широкому світі

Були у 1994 році дві найважливіші події: скасування у Південно-Африканській Республіці (ПАР) несамовитого расового поділу, так званого апартеїду, та започаткування на Близькому Сході процесу замирення Ізраїля з арабським світом. Названі дві країни — одна від одної віддалені на тисячі миль, але вони в одному схожі: переводили ті діла особи великого історичного формату, вони взялися за непопулярні і ризиковні справи, які мали опозиціоністів, що не цуралися ніяких засобів, щоб ті спроби провалити, включно з кривавим терором і вбивствами.У ПАР білий президент Фредрик де Клерк звільнив був з в'язниці довголітнього політичного в'язня, голову Африканського Національного Конґресу, чорного, адвоката за фахом Нелсона Манделю і негайно розпочав із ним переговори, націлені на скасування державної системи апартеїду і переходу на систему демократії. Ріки крови поплили, поки у квітні 1994 року відбулися вибори, і президентом став Нелсон Манделя, лідер величезної більшости автохтонів Південно-Африканської Республіки — чорних, з-посеред яких тисячі (ціле плем'я зулюсів) стояли ще на рівні півдиких, фанатичних анальфабетів.

Знову ж в Ізраїлі після проґри у виборах правої консервативної коаліції під головуванням прем'єра Іцака Шаміра, голови ультраконсервативної і фанатичної партії Лікуд, яка принципово відкидала будь-який компроміс з арабами, і з приходом до влади голови Соціял-демократичної партії, колишнього генерала Іцака Рабіна і його міністра закордонних справ Шімона Переза — започатковано процес замирення на базі визнання Ізраїлем проскрибованого до того часу Ясіра Арафата, голови ще недавно терористичної Палестинської визвольної організації, з одночасним визнанням державного існування Ізраїля названою організацією Арафата. Політична база порозуміння — не зворот окупованих Ізраїлем арабських земель, а признання територіяльної автономії арабським громадянам Ізраїля, так званим палестинцям на правому березі ріки Йордану та у смузі Гази. У 1994 році процес замирення, саботований фанатиками по обох сторонах, просунувся вперед настільки, що вже не тільки один Єгипет із своїм президентом Госні Мубараком, але і Йорданія із королем Гуссейном визнали ізраїльську державу. Ще далеко до повного замирення, але воно на добрій дорозі.

Колишній демократичний президент Джиммі Картер поміг своїм дипломатичним посередництвом привернути владу в Гаїті демократичному президентові Жан Бертранові Аристидові, який користувався політичним азилем в Америці, після втрати влади у користь військового диктатора ген. Седраса.

Відбулися у 1994 році міжнародні конференції далекосхідних країн в Індонезії та всіх (за винятком Куби) країн Латинської Америки про скасування мита у торгівлі цих країн.

На Балканах триває вже понад два роки війна, ведена Сербією спершу проти Хорватії і Словенії, згодом проти Боснії і Герцеґовини, які відірвалися від зв'язку з Федерацією Юґославії. У 1994 році найбільше потерпіли мусулмани, як одна з меншин у Боснії. Тепер там настало перемир'я, завдяки також заходам Джиммі Картера.

Наприкінці 1994 року багато шуму наробила мусулманська членська країна Російської Федерації Чечня своїм визвольницьким рухом. Президент Росії Боріс Єльцин відновив бомбардування чеченської столиці, військо міністерства оборони і внутрішніх справ Росії впритул наблизилося до Ґрозного.

1995 рік виявить дальший хід тамошніх справ, так само, як дальший хід справ на Близькому Сході та у Боснії і в Північній Кореї, яка занепокоїла була Америку своїм змаганням до здобуття атомової зброї.

Не було у 1994 році спокою у широкому світі і не видно познак, щоби той спокій настав у новому році. Ані Об'єднані Нації, ані західній бльок НАТО не в силі та й не мають амбіції зберігати спокій, а миролюбні переговори у Женеві обмежуються до безконечних нарад до щораз нових проєктів з тимчасовими перемир'ями і дальшою колотнечею.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Д-р Омелян Бей

ПИТАННЯ БЕЗ ПРЯМОЇ ВІДПОВІДІ

В газеті „Свобода" (13-го грудня 1994 р.) поміщено цікаву статтю І. Когутюка „Чого ви сюди приїхали?", в якій автор старається оправдувати причини найновішої хвилі еміґрантів з України і до певної міри дорікає колишнім „скитальцям", що вони з докорами дивляться на них. Питання — незвичайне. Зудари мали місце і то не лише на політично-економічному, але й на мовному терені. Сама тема надзвичайно актуальна і могла б послужити прекрасним матеріялом для соціологічної праці з повною аналізою причин еміґрації і перешкод, які мусять переходити еміґранти. Мені здається, що запити „чого приїхали" з боку „скитальців" (1945-49 роки) поголовно леґітимні. Адже виїздили ми не з економічних, а суто політично-релігійних причин. Коли б в СССР був режим пізнішого Ґорбачова, припускаю, що хвиля еміґрації була б у формі маленького потічка. Але часи були не ті. Поки дати власну опінію про оте питання у статті, зацитую витяг із інтерв'ю для „Вістей з України" (ч.47/93) жінки Х., яка з чоловіком-художником і чотирма дітьми переїхала до Німеччини. Крім побутових нарікань, що немає з ким говорити, що їжа не та і одежа не та, і червоних чобіток, як у нас, теж нема — Х. завважує отак (подаю дослівно, не міняючи мови):

„Після війни в цій країні (ФРН–О. Б.) працювали надзвичайно важко. Корінна жителька, власниця невеликого бюро туризму, розповідала, що вперше поїхати у відпустку їй вдалося в 40 років. І довгі роки м'ясо її сім'я споживала лише в неділю. Гадаю, нині Росія, Україна не в гіршому стані, ніж була Німеччина після війни. Тож навіщо виїжджати, коли перед кожним громадянином нової незалежної держави відкриваються такі можливості для праці і самовиявлення? Інфляція — явище тимчасове. А еміґрація — це крайній крок, неминучість. І якщо людей ніхто не жене з рідного краю, то для чого покидати його? Треба жити і радіти, бо, як кажуть, у гостях добре, а вдома ліпше".

За її словами (Оксана на ім'я), чоловік-художник грошей не заробляє, а сама вона працює прибиральницею, всього кілька годин денно з мізерним заробітком. І при тому обоє знають німецьку мову бездоганно.

Згадуються повоєнні часи в Мюнхені, де я студіював в УВУ. Разом з професорами ходили на „штамґеріхт" — мішанина, забарвлена трохи лоєм з капустою, де було декілька картопельок. До цього додавали окраєць чорного хліба. І ніхто з нас не нарікав, ми мусіли вчитися, а щоб записати лекції, то ми втискали дві лінійки написаного в одну паперову лінійку, а олівці нерідко були довжиною у 2–3 інчі. І якось витримали на нові кращі звершення. А хіба відразу ми стали професорами? Скільки курсів, скільки студій треба перейти, щоб осягнути наш статус. Я був тоді молодцем і було куди розмахнутись. Але як гірко працювали посудомийниками старші особи: редактори, адвокати й інші? І вони перейшли, бо бажали стати звитяжцями, будівничими Америки. Всяке було. А сьогодні — це ніби сон.

В одній заввазі автор статті пише: „...від'їжджають селяни, не маючи терпіння чекати на приватизацію колгоспної землі ще 99 років". Ну що ж, тут можна вжити українську приповідку: „Хто хоче пса вдарити — патика знайде". Щоб фермерувати — не потрібно бути власником землі. Часто буває, що у новоприбулих побутують два екстремні поняття:а) що в ЗСА все є приватним і б) що в нас — необмежена свобода типу Запорізької Січі. Щоб втішатися свободою, ми мусимо обмежити свободу одного (тирана, диктатора чи окремої особи). В ЗСА вже немає повної власности. Фарми об'єднуються у партнерства, нерідко творяться корпорації. Наприклад, в Англії головним продуцентом сільськогосподарських товарів є „тенант фармер", що наймає землю у лорда чи якогось князька, платить йому договірну рентну оплату і цілком не переймається тим, що земля — не його. Подібні форми находять і в Данії (де існують теж кооперативні господарства), Швеції, в Японії. І такі господарства, як не дивно, рахуючи урожайність угідь, одні з найбільш плодотворних у світі. Отож, тут не так справа у формі власности, але у працьовитості, у логічному використанні угідь. Отож, де вихід? Проходячи крізь південні області України в енциклопедії УРЕ, я добачив, що більшість сільських районів тих областей має густоту населення набагато нижчу 50 чол. на 1 кв. км. Для прикладу, Баштанський район (Миколаївська область) має всього 23 особи на 1 кв. км, в Ширяївському районі (Одеська область) — 22 особи на 1кв.км, Шишацький район (Полтавська область) —32 особи на 1кв. км і т. д. Чому не ініціювати переселення людей із густонасичених областей, або оті недозатруднені елементи, що живуть по містах? Будучи у Львові і Стрию тому два роки, я бачив здорових як дуби мужчин коло 50-ти років, що були вже у відставці, які нічим не займались, навіть біля своєї „підсобки" (бо це бабина робота). Знаю із колишніх совєтських матеріялів, що ще за СССР колгоспи південної України шукали за різного роду працівниками, але населення заклики переселюватись — замовчало. А при тому дві події викристалізувались: а) хлопці їздили до Тюмені за довгим карбованцем, залишаючи своїх дівчат дівувати і б) в Україну грянула хвиля азійських „аґраріїв", що приводить до розводнення українського етносу.

Тому не дивно, що О. Мороз і частково Уряд отягаються приватизувати землю. На це складаються такі причини: а) приватизація вимагає солідної правної бази, номінальної оплати за участок і право держави бути першим „покупцем", б) недопущення своїх і сторонніх спекулянтів і маклерів і в) право колгоспам працювати у зміненій формі, поряд із приватизованими участками. Маю побоювання, що на приватизовану землю без будь-яких зобов'язань зголосяться усі; за умов поданих в (а) запал буде незначний. Бо куди легше працювати „від сих до тих" на нічийній землі, виготовляти півбрак і тягнути з колгоспу все, що „дурно" лежить. Німецький бауер — це хлібороб, що несе повну відповідальність за організацію праці: він і робітник, і менаджер, і обліковець. Сучасний колгоспник України не багато різниться від „архангельського мужика" і потребує державної опіки. Зрештою, заздрощі з боку колгоспників, різні пакості й інтриґи — не дуже промовляють у бік повсюдної приватизації.

Саме ті параметри, гадається, можуть бути задовільною причиною покидання України. Зрештою, Столипінська реформа 1907-11 років є добрим доказом. В тому часі понад мільйон хліборобів України покинули рідні оселі в надії одержати омріяні наділи в Сибірі. Не знайшовши того раю, майже половина з них повернулася назад, щоб доповнити ряди люмпенізованого пролетаріяту. Щож, однією з бід нашого народу була романтика, яка тяжко оплачувалась наївним невдахам.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редаґує Лев Яцкевич

На терезах сучасних проблем світу

Яким буде світ наших дітей і внуків? Зайняті своїми щоденними турботами, ми не маємо часу про те думати. Але покищо слід нам признати, що Америка — це найкраща країна світу. Правда, існує безробіття, але люди якось працюють, а навіть доробляються. Майже кожний з нас має власний дім, на полицях крамниць повно харчів, люди мають по кілька автомобілів у родині і для всіх вистачає пального. Земні копалини ще не вичерпані, ліси не вирубані, а багна не осушені. Але як довго буде тривати ця ідилія? Бо багато є познак на те, що цілий світ, а з ним і ЗСА, ідуть до гіршого. Тією познакою слід вважати постійне перенаселення нашої плянети.

Репродукція гомо сапієнс у печерних часах мала своє основне значення для збереження людини при житті, коли людей було мало, а ворогів багато (дикі звірі та недуги). Але сьогодні, коли людина стоїть вже на високому щаблі цивілізації, висока популяція загрожує основам цієї цивілізації.

Нещодавно Організація Об'єднаних Націй признала ґрент Дослідному Інститутові „Світовий сторож" для проведення аналізи та виявлення всіх проблем, що тепер загрожують людству. Вислід тієї аналізи можна найти в публікації „22 виміри проблем людства". На думку авторів цієї публікації, людство стоїть сьогодні перед 22 важливими проблемами. На жаль, розв'язка кожної з них може мати тільки тимчасовий характер, бо на довшу мету кожна розв'язка йде в розріз з надмірним приростом населення нашої плянети. Бо якщо чотири більйони людей голодує сьогодні, то в який спосіб зуміємо прокормити вісім більйонів людей у 2013 році, 16 більйонів — у 2050 р., 32 більйони — у 2100 р. та один трильйон людей — у 2300 році?

Ми постараємося в цій статті ознайомити читачів із десятьма найвагомішими проблеми, які тепер загрожують людству.

1) В 1950 році на світі було 700 мільйонів неписьменних, між якими 75 відс. становили жінки. По більше ніж 40 роках зусиль, кількість неписьменних, замість зменшитися, зросла із 700 мільйонів до 800 мільйонів.

2) Всупереч успіхам „зеленої" революції збільшити продуктивність зерна з одного акра, харчова продукція на особу (у зв'язку з 80-мільйоновим приростом населення щорічно) зменшилася річно із 42 до 35 фунтів на особу. У висліді — значне поширення недуг та недоживлення малих дітей.

3) Від 1950 до 1990 року рибна ловля зросла у світі втричі. Це дало поштовх до оптимізму та можливости зменшення голоду. На жаль, від 1990 р. рибна ловля почала зменшуватися, з уваги на те, що океани не вспівають поповнювати себе рибою.

4) На наших таки очах змінюється погода на холоднішу, з приводу збільшення в повітрі пороху та двоокису вуглецю. Вчені твердять, що від пороху відбивається соняшне світло та знижує середню температуру землі.

5) Нестача прісної води становить проблему, що тягнеться червоною ниткою від середмість Чикаґо до пустель Кенії в Африці. Слід при тому мати на увазі, що на вирощення одного фунта хліба треба зужити 120 ґальонів, а на вирощення одного фунта м'яса — 20,000 ґальонів води. Відсолювання морської води — це покищо дуже коштовний процес.

6) В національних парках та лісах гайові перейняли ролю поліціянтів, щоб захоронити їх перед вандалізмом людей. В цих парках таборові площі перемінилися у шатрові міста.

7) Кожна людина потребує певної кількости енерґії для власного росту, огрівання домів, транспорту, освітлення та праці фабрик. Але кожна людина потребує додаткової енерґії для своїх персональних потреб, джерела якої поволі вичерпуються.

8) Однією з вагомих проблем є занечищення довкілля. Згадати б тільки затруєння повітря випускними ґазами з автомобілів, фабрик, літаків та пошкоджених нафтових танкерів. Середземне море стало велетенським каналом для 400 мільйонів людей і може незабаром перетворитися у мертве море.

9) Занечищення довкілля, хемічні барвники та консерваційні домішки в харчових продуктах становлять джерело недуг та захворювань людини XX віку, згадати б тільки емфізему, параліч, різні паразитні інфекції, пістряк, недуги серця. Пістряк, наприклад, робить справжні спустошення в організмі людини та вважається головним спричинником смерти не тільки дорослих людей, але й дітей до 15-го року життя. Невиліковна недуга паразита води (схістосоміязіс) — це сьогодні одне з найбільших лих Єгипту та Судану.

10) Всупереч великому поступові медицини, майже половина населення нашої плянети не має належної лікарської опіки із-за відсутности медичного персоналу взагалі, або невідповідної опіки здоров'я. В Колюмбії, Південна Америка, влаштовано модерну клініку для опіки над передчасно народженими дітьми. Завдяки тій клініці більшість немовлят залишається при житті на те, щоб за два-три місяці померти в домах своїх батьків, у яких немає належних санітарних умов.

У цілому світі щонайменше кожна четверта особа не бачила в своєму житті лікаря ані навіть медсестри. Вони зносять терпляче всі болі та різні недуги без надії на видужання чи зменшення цих болів. А більшість з них впродовж цілого свого життя не бачили теж ні лікаря, ні медсестри.

Такі то наші проблеми, з якими вступаємо у третє тисячоліття нашої ери. Чи вдасться вирішити їх людству — покаже майбутнє.

Олекса Біланюк

ІВАН ПУЛЮЙ (1845-1918)

2-го лютого 1995 року сповняється 150 років від дня народження визначного українського вченого, фізика й електротехніка Івана Пулюя. В молодій українській державі готуються до гідного відзначення цього ювілею. Під еґідою Національної Академії Наук України (НАНУ) та Міністерства Освіти України, найвищі державні й наукові чинники, представники громадськости та творчої інтеліґенції започаткують у цей день в будинку колишньої Центральної Ради (тепер Будинок Учителя) ряд святочних зібрань та ювілейних наукових з'їздів. В окремій урочистості Міністерство Зв'язку України випустить в обіг нову українську поштову марку та коверту „Першого Дня" з відображенням Пулюя.

Головні наукові святкування заплановані на травень у вужчій батьківщині Пулюя — західній Україні. В повному ході підготови є широко закроєна Міжнародна наукова конференція. Вона розпочнеться у Львові 22-го травня 1995 року і завершиться в Тернополі 26-го травня. На 23—25-го травня заплановано паралельні наукові сесії у Львові й Тернополі. Ця подвійна пулюївська ювілейна конференція відбудеться під патронатом плеяди державних і наукових установ України. Ось їхній список: Відділ Фізики й Астрономії НАН України, Міністерство Освіти, Міжнародний Центр Фізики, Наукове Товариство ім. Шевченка, Українське Фізичне Товариство, Радакційне Бюро „Української Енциклопедії Фізики", Західній Науковий Центр НАН України, Львівський Університет, Львівська Політехніка, Інститут Фізики Конденсованих Систем НАН України, Українсько-Австрійський Науковий Центр НАН України, Український Міжнародний Комітет Науки і Культури, Тернопільський Приладобудівний Інститут.

У тематику конференції включені ті ділянки фізики й електротехніки, до яких Іван Пулюй у свій час зробив вагомий вклад. Та поруч із сесіями вузько науковими, заплановано теж сесії більш загальні — з історії фізики й техніки та про громадську діяльність Пулюя. Тому взяти участь у цій конференції буде цікаво не лише фізикам та інженерам, але і ширшій публіці, включно з гостями з діяспори. Тим більше, що кінець травня чи не найкращий час для відвідин України. Особливо українські професіоналісти можуть знайти додаткову заохоту до участи в конференції завдяки можливості відтягнути усі видатки, пов'язані з конференцією (кошти подорожі і візи, оплату реєстрації, готелі, харчування і т.п.), разом з іншими професійними коштами, при обчисленні податків. (Американські податкові закони на це повністю дозволяють під умовою, що конференція причиниться до „підтримання і удосконалення" вашої професійности).

Повну інформацію про конференцію, реєстраційні блянки та офіційне запрошення на неї (для одержання візи), можна отримати зі Львова від д-ра Олега Держка. Його поштова й електронна адреси, телефон і факс ось які: Dr. Oleh Derzhko, Institute for Condensed Matter Physics, vul. Svientsitskoho 1, Lviv 290011, Ukraine; е-пошта: icmp@sigma.icmp.lviv.ua; тел. (з Америки): 011-7-0322-76.10.78; факс: 011-7-0322-76.19.78.

(Закінчення на стор. 3)

Ніля Стецьків

НЕ МОЖЕМО ЇХ ЗАБУТИ

Тяжко повірити, що оце минає рік від смерти актора українських галицьких театрів Євгена Маріяна Левицького. Пригадується мені Золочів, мабуть, 1929 або 30-ий рік. Мій батько, композитор Василь Безкоровайний, закладає Музичний Інститут ім. Лисенка і малу симфонічну оркестру, мама стає членом театрального ансамблю чи, як його тоді називали, „Драматичного гуртка" під проводом пані Лісової. Мені було тоді 9 років і я не запам'ятала її імени. Але це була дуже талановита людина. Знаменита акторка, режисер, а рівно ж характеризатор і творець костюмів. Подружжя Лісових було еміґрантами з Великої України (як ми тоді казали) і переїхало в Галичину після втрати нашої незалежности. Пан Лісовий заробляв на хліб насущний, а пані Лісова провадила цей драматичний ансамбль, який, крім неї, складався з аматорів, але під її проводом вони грали як професіонали. Там, власне, починав свою кар'єру Ґеньо Левицький як „герой любовник". Його амплуа — „амант". Мав на це всі дані: молодий, „тяжко пристійний", з добрим голосом. Постановки „Ой не ходи Грицю" ніколи не забуду. 19-літній Ґеньо був Грицем, моя мама (на 10 років старша від нього) — Маруся, пані Лісова — Мама Марусі, Слава Ванівна (пізніше акторка „Заграви") — Галина, студент Шандро — Дмитро і т.д. До успіху вистави причинилася вищезгадана оркестра і добрий хор, що складався з людей, які закінчили різні студії, але польська влада не давала їм можливости працювати професійно, то працювали по „Маслосоюзах", в Народній торгівлі або доривочно. До „Гриця" — Левицького зідхали всі золочівські гімназистки і семінаристки. Тільки я сердилася на нього, чому покинув Марусю для Галини. На кожній виставі я тяжко плакала і ненавиділа Хому, що був причиною всього лиха. У всіх інших п'єсах Левицький завжди грав головні ролі.

Але недовго блистів він у золочівському ансамблі. Його потягла професійна сцена. Залишив наш Золочів, батьків, брата Ореста, сестер Надю і Дусю і вступив до мандрівного театру. Якийсь час я не знала багато про нього, лише те, що „поїхав з театром".

І раптом приїжджає до Золочева театр Карабіневича і дає „весільний бенефіс" для своїх найкращих акторів: Віри Вишневської і Євгена Левицького. Була це „Казка старого млина" з Вірою і Ґеньом у головних ролях. Боже, яка я вийшла захоплена з цієї вистави. Мені тоді було вже 11 чи 12 років і обоє Левицькі здобули собі моє серце на все життя.

Час минав, я росла, та росли і розвивалися таланти Левицьких. Вони переходили завжди до кращих наших театрів і нарешті опинилися в „Загравії". Коли „Заграву" очолив Володимир Блавацький, почалася золота доба в житті цього театру, бо під час перебування Блавацького в „Березолі" під проводом Леся Курбаса, він засвоїв прийоми і шукання цього геніяльного нашого режисера, а повернувшись до Галичини, почав застосовувати їх власне у „Загравії". Театр „Заграва" зайняв передове місце серед наших галицьких театрів. Такі постановки як „Земля" Стефаника, „Камо грядеши", „Голгота" й інші досягли вершин досконалости. Для Левицьких кожна роля ставала професійним кроком вперед. Пані Віра остаточно закріплює за собою статус героїні, Євген зрізничковується в характерних і дуже різних ролях. Він не був випадковою людиною в театрі. Він його любив, ним горів. Він присвятив йому своє особисте, громадське і родинне життя. У Левицьких народилося двоє дітей — доня Ірина і син Юрій. Не було легко мати дітей і працювати у мандрівному театрі. Запам'ятався мені один момент, коли приїхав театр (ми жили вже тоді в Тернополі). Обоє Левицькі були зайняті у виставі, а Богдан Паздрій, що був цього вечора вільний, виводить за ручку з-за куліс малого Юрчика Левицького під час перерви і каже мені: „Вуйко мусить сьогодні покласти дитину спати, бо тато і мама грають".

Проходили роки. Оба провідні театри Галичини „Заграва" і Тобілевича з'єдналися у Театр ім. Котляревського, а після приходу большевиків разом з театром Йосипа Стадника осіли у Львові і дістали назву Театр ім. Лесі Українки. Обоє Левицькі гідно витримали на своїх місцях, підтримуючи В. Блавацького, праця якого під час большевицької окупації Галичини не була легкою. Правда, актори мали вже сталі приміщення, не мусіли їздити підводами з одного місця в інше, але... як тяжко було українським акторам-патріотам погодитися з фальшем большевицької дійсности і брехні. Прийшли німці, закінчилася війна, почалася еміґрація, а актори залишилися вірні своїй музі Мельпомені. Далі грали, працювали і допомагали українському глядачеві жити культурним життям. Одним з них був Євген Маріян Левицький. Кожна його роля — чи то Йоана в „Голготі", чи детектива в п'єсі „Поїзд марево", чи Морозенка в „Ой Морозе, Морозенку", чи Славка в п'єсі „Легкодух", чи Голохвостого у п'єсі „За двома зайцями", чи Ваґнера у „Казці старого млина", чи багато, багато інших — залишаються в пам'яті назавжди. Він завжди вмів створити своєрідний тип-характер, а рівночасно бути співзвучним членом цілого ансамблю. Але крім своїх сценічних досягнень Євген Левицький був чудовою людиною — доброю, чемною, щирою, чутливою і привітною до всіх. Тому не можемо його забути!

В Україні

(З інформацій УНІАР)

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма зустрівся з аграрниками, які прийшли обговорити проблеми землеробів. Йшлося про єдиний податок на землю, ефективність управління аграрним сектором, зміцнення сільськогосподарського машинобудування тощо. Головним питанням було — прискорення земельної реформи, механізми купівлі-продажу землі, розподіл та багато інших питань.

КИЇВ. — Тут закінчився конкурс диригентів, який тривав 15-23-го грудня. Участь у конкурсі взяли диригенти зі Львова, Одеси, Дніпропетровського, Харкова, Києва та інших міст України. Згідно з умовами конкурсу, всі вони були не старші, ніж 35 років. Із 19-ох учасників конкурсу лавреатами стали чотири: перше місце здобули головний диригент симфонічної оркестри Луганської обласної фільгармонії Рашит Нігаматулін та диригент симфонічної оркестри телерадіомовної компанії України Вікторія Жадько. На другому місці диригент Дніпропетровського Оперного Театру Плоскін. На третьому — студентка Київської консерваторії Ала Кульбаба.

КИЇВ. — Верховна Рада України затвердила новий склад Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. Головою ради став Віктор Петренко, кандидат історичних наук, член-кореспондент Української Екологічної Академії Наук, генеральний директор Дніпропетровського телерадіомовного об'єднання.

А. Зленко...

(Закінчення зі стор. 2)

Саме завдяки тому прийнято пропозицію України на закон про безпеку персоналу різних націй, що служать в колишній Югославії. Тамже є тепер 1,170 членів українських військових частин, які понесли втрати, бо вже є 30 поранених, двох убитих. Тому Україна своїми представниками в ООН виступає за мирне полагодження цього поважного конфлікту. У проблемі занехання ядерної зброї представники України також беруть активну участь, як і на інших відтинках міжнародної політики, що її обговорюється на терені ООН. Все це, як підкреслив А. Зленко у своїй доповіді, вказує на те, яке важливе завдання тепер представництва України в ООН, яке не може залишитися незалежним спостерігачем, а відповідно займати становище у всіх актуальних питаннях. Він звернув увагу на невідрадне становище українського представництва, яке має великі заборгованості вкладки до ООН, що зросли до 10,000,000 дол. Про зниження цього боргу стараються тепер вони на форумі ООН. Не помагає також представникам України факт, що держава розмірами більша за Англію не має свого відповідного приміщення в Ню Йорку і перебуває досі під контролею, яка не завжди прихильна.

Про всі ці складності, але рівночасно успіхи, хотів А. Зленко поінформувати представників української громади, бо він уважає, що мусить бути взаємопорозуміння, співпраця і єдність у розбудові молодої української держави.

Після запитів та дискусії, яка вив'язалася із присутніми, останнім забрав голос д-р С. Ворох, що підкреслив саме слова А. Зленка про співпрацю української діяспори з офіційними представниками України на міжнародному форумі, що під цю пору мусить виказатися допомогою української громади влаштуватися відповідно на тому терені. Брак власного приміщення дуже зв'язує руки українському представництву і тому д-р С. Ворох палко закликав членів передових громадських установ до негайної акції для придбання дому місії. Д-р С. Ворох назвав допомогу „історичним обов'язком" старання до одного року придбати для української місії при ООН окремий будинок. Цій „історичній місії" повинні посвятитися усі організації не лише в Ню Йорку, але в цілих ЗСА, а також притягнути до співпраці українську громаду Канади та Австралії. „Бо як не ми-то хто?", поставив д-р С. Ворох з патосом питання до присутніх.

А. Зленко подякував д-р С. Ворохові та зазначив, що зворушений його словами. Він однак підкреслив, що буде просити у провідників української держави фондів на цю ціль, але перед українською громадою в діяспорі не буде „падати на коліна" і не прийшов на цю зустріч, щоб просити милостиню. Співпраця і взаємне розуміння — це найважливіше на майбутнє і того він побажав усім присутнім дякуючи за участь та уважне вислухання усіх проблем.

Іван Полюй...

(Закінчення зі стор. 2)

Життєвий шлях Івана Пулюя веде від скомного та бистрого пастушка до професора світової слави. Він народився в селищі Гримайлів коло Скалату та Тернопільщині і помер 31-го січня 1918 року в Празі. Докторат він здобув 1877 року в Страсбурзькому університеті. Від 1877 до 1883 року був приват-доцентом у Віденському університеті, а від 1884 до 1916 року — професором німецької політехніки у Празі. В 1889-1890 роках був її ректором, а 1902 року очолив там на пості декана перший в Европі електротехнічний факультет. Рівночасно він служив як державний експерт в ділянці електротехніки.

Праці Пулюя з 1880-1882 років про катодні промені були настільки фундаментальними, що в Англії їх переведено на англійську мову та перевидано 1889 року. В 1882 році Пулюй сконструював новий тип катодної лямпи. Ця лямпа знайшла широке застосування для дослідження катодних променів у чільних лябораторіях Европи, де вона була загальновідома як „лямпа Пулюя". Тому що ця лямпа крім катоду заключала ще „антикатод", вона в дійсності була прототипом пристрою для отримання променів „X" (ікс). Існують незаперечні посередні дані про те, що Пулюй раніше від Рентґена спостеріг якісь „невідомі промені", що виходили з його лямпи, але свої дані про них він опублікував аж після Рентґена. Можна вважати іронічним те, що сам Пулюй унеможливив нам твердити, мовляв, це був Пулюй, а не Рентґен, що перший відкрив промені „X": у своїй публікації сам Пулюй назвав ці промені „Рентґен штралєн" — промені Рентґена...

Фотографії просвітлень, що їх робив Пулюй в січні 1896 року, відразу після того, як з кінцем грудня 1895 року Рентґен оприлюднив своє спостереження і віддав звіт про нього до друку, були набагато кращі від Рентґенових. Тому щоб довершити іронію, склалося так, що европейська преса широко користувалася саме Пулюєвими світлинами, щоб проілюстровувати нечувану досі прохідну здатність „променів Рентґена"...

Та хоч Пулюй промахнув свій пріоритет відносно променів „X", він має так багато інших опублікованих і широко визнаних досягнень, що його ім'я має запевнене почесне місце в історії фізики. Його дослідження були ключевими у ділянках електричних розрядів у ґазах, катодних променів, молекулярної фізики, кінетики й динаміки ґазів та у виясненні прикмет і природи променів „X". Поруч з цим, Пулюй зробив важливий вклад у ранню електротехніку, так що і в цю ділянку він визначно записався.

Досягнення Пулюя були визнані низкою академічних і державних відзначень. Його винаходи в електротехніці були опатентовані у ряді европейських держав та відзначені преміями на міжнародних виставках в Парижі, Відні, Штаєрі та Празі. Пулюя признано почесним членом Віденського Електротехнічного Товариства та повторно обирано головою Празького Товариства Електротехніків.

Будучи до того ж знавцем стародавніх мов, Пулюй істотно допоміг П. Кулішеві та І. Нечуєві-Левицькому здійснити перший переклад Біблії на сучасну українську мову. Свій український патріотизм він засвідчив рядом трактатів і брошур, в яких обороняв і відстоював культурні й політичні права українського народу.

Як бачимо, Пулюй був багатогранною людиною ренесансу у повному розумінні цього слова. Під совєтською владою його нехтувано через його український патріотизм та релігійну й біблійну діяльність. Все ж таки у першому виданні Української Радянської Енциклопедії з 1963 року є коротке і доволі об'єктивне гасло про нього. З другого видання УРЕ з 1983 року ім'я Пулюя було усунено, без сумніву в наслідок кремлівського зусилля ліквідувати всі українські патріотичні прояви 1960-их років.

Для всіх свідомих українців є зворушливим і будуючим, що у вільній Україні геній Івана Пулюя врешті дочекався того світлого визнання, на яке він собі сторицею заслужив.

Христос Родився — Славім Його!

Дорогі земляки в діяспорі, уродженці й колишні мешканці новоствореної Самбірсько-Дрогобицької Епархії!

З Різдвом Христовим бажаємо вам усім веселих свят, а з Новим Роком багато щастя, міцного здоров'я і многих та благих літ.

Святкуючи цей великий празник, дякуймо Всевишньому за те, що вислухав благання й молитви нашого народу, вивів нашу багатостраждальну Церкву з катакомбів і дав Україні волю. А крім того дякуймо йому за це, що зробив нашим рідним сторонам велику ласку — натхнув Синод єпископів нашої Церкви на створення з районів Дрогобицького, Бойківсько-Турківського, Мостиського, Самбірського, Старосамбірського, Сколівського Самбірсько-Дрогобицької Епархії з Епископом Юліяном Вороновським на чолі.

На сьогодні осідок цієї Епархії є в церкві Святої Трійці, але в Дрогобичі при Самбірській вулиці вже почали будувати майбутній собор Вознесіння Христового за проєктом визначного архітектора з Мінеаполісу Ярослава Корсунського, що є під його наглядом. Будова цього храму коштовна, а наші брати й сестри в Україні не в силі самі покрити ці великі кошти. Допомогти їм в цьому мусимо ми в діяспорі своїми щедрими пожертвами.

Акцію збирання пожертв на цю ціль започаткував у 1993 році Центральний комітет Дрогобиччини. На його заклик дрогобичани в Америці й Канаді пожертвували вже 15,000 дол., але цих грошей замало, щоб побудувати Божий храм і належно його прикрасити. Тому закликаємо не тільки тих дрогобичан, які ще досі цього не зробили, але також уродженців і колишніх мешканців районів: Бойківсько-Турківськго, Мостиського, Самбірського, Старосамбірського та Сколівського надсилати пожертви на будову собору Вознесіння Христового в Дрогобичі на адресу касира: Mr. Roman Mykyta, 357 S. Parkway, Clifton, N. J. 07014.

За Центральний комітет Дрогобиччини: — За Комітет Бойківщини:

Степан Гавриш
голова

Теодор Царик
голова

У глибокому смутку повідомляємо,
що в неділю 1-го січня 1995 р. упокоївся
в Бозі наш найдорожчий ТАТО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

ЗЕНОВІЙ ТЕРЛЕЦЬКИЙ

ПАРАСТАС у середу 4-го січня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в четвер 5-го січня о год. 11-ій рану в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, а відтак на цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому горю:
доньки — ХРИСТИНА
— ГАНУСЯ ЛАЗІРКО з мужем ОЛЕГОМ
внуки — ХРИСТИНА ЛАЗІРКО
— АНДРІЙКО ЛАЗІРКО
сестра — НАТАЛКА КОВОРОТНА з родиною в Україні
стриянка — ОЛЕКСАНДРА ТЕРЛЕЦЬКА
та родина в ЗСА і Україні

З волі Всевишнього
в понеділок 2-го січня 1995 р.
в Ню Йорку, Н. Й., проживши 98 літ
відійшла у вічність

бл. п.

КОНСТАНТИНА НАЗАРУК з ОҐОНОВСЬКИХ

вдова по д-рові ЙОСИФОВІ НАЗАРУКОВІ

ПАНАХИДА в середу 4-го січня 1995 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми 129 E 7th St., Ню Йорк.

ПОХОРОНИ відбудуться в четвер 5-го січня з церкви св. Юра 30E 7th St. Ню Йорк, о год. 9:30 ранку на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
родина — ЛЕВИЦЬКИХ
— ПАСІЧНЯКІВ
— ОБУШКЕВИЧІВ
— ЗАЯЦІВ
— РАКОВСЬКИХ
— ГОЛЮКІВ

Ділимося сумною вісткою
з рідними, приятелями і знайомими,
що 23-го листопада 1994 р. відійшла у вічність
на 88-му році трудолюбивого життя дорога
СЕСТРА

бл.п.

АННА ҐЕНҐАЛО-ЧОРНА

в м. Монтреалі, Канада
Славної пам'яті Анна народилася 11-го листопада 1906 р. в с. Бушковички біля Перемишля, Україна.

ПОХОРОН відбувся 25-го листопада на місцевому цвинтарі в Монтреалі.

Славної пам'яті Анна залишила в смутку:
брата — ПЕТРА в ЗСА
сестру — МАРІЮ ШУМЕЛДУ з чоловіком ІВАНОМ з родиною в Україні та
племінників і племінниць в Канаді та Україні.

Спи, дорога сестро, вічним сном. Хай канадська земля буде тобі легкою.

ПЕТРО ҐЕНҐАЛО

У невимовному смутку
повідомляємо родину, приятелів та знайомих,
що в п'ятницю 30-го грудня 1994 р. відійшла від нас у
вічність найдорожча МАМУСЯ, БАБЦЯ,
ТЕТА і ШВАҐЕРКА

бл. п.

ІВАННА МЕЛЬНИК з КОВАЛІВ

нар. 24-го жовтня 1916 р. в Делятині, Зах. Україна.

ПАНАХИДА — вівторок 3-го січня 1995 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — середа 4-го січня в церкві св. Юра о год. 9:30 ранку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку:

доні — ЛЮБА
— ВІРА ЗВАДЮК з мужем ОЛЕГОМ
внуки — НАДЯ ПИЛИПЕЦЬ з мужем ЛЕВКОМ
— ІВАННА (СЯСЯ) ЗВАДЮК
— ЮРІЙ ЗВАДЮК
брат — ЯРОСЛАВ КОВАЛЬ з дружиною МАРІЄЮ (Ґлівіце Польща)
шваґер — д-р ІВАН КІНДРАТ з дружиною РЕҐІНОЮ
сестрінки — ДАРІЯ КІНДРАТ-ПРАТ з мужем МАЙКОМ і дітьми ЛЕСЕЮ І МИХАСИКОМ
— ЛЮБЦЯ КІНДРАТ
братанок — ОРЕСТ КОВАЛЬ з дружиною БАСЕЮ (Ґлівіце, Польща)
шваґерка — д-р ОЛЕКСАНДРА МЕЛЬНИК з донею ХРИСТЕЮ (Ґрац, Австрія)
ближча та дальша родина в ЗСА, Польщі й Україні.

Ділимося сумною вісткою,
що у вівторок 20-го грудня 1994 р. відійшла
у вічність на 92-му році життя наша найдорожча
МАМА, БАБУСЯ, ПРАБАБУСЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл.п

ОЛЬГА МАЛАНЯК з дому МЕТЕЛЬСЬКА

ПАНАХИДА була відправлена в понеділок 2-го січня 1995 р. в похоронному заведенні Насевичів у Філядельфії при 109 Іст Тейбор Ровд о год. 7:30 веч.

ПОХОРОННІ відправи відбулися у вівторок о год. 10-ій в церкві св. Архистратига Михаїла та поховання на цвинтарі Пречистої Діви Марії Факс Чейс, Па.

В глибокому смутку:
дочка — НАДІЯ ОРАНСЬКА з чоловіком ЮРІЄМ
син — БОГДАН МАЛАНЯК з дружиною ЕЛЕОНОРОЮ
внуки — КАТРЯ ОРАНСЬКА-ПЕТИК з чоловіком РОМАНОМ
— ЛОРІ БРИТТЕН з чоловіком МАРКОМ
— ДІНА КУК з чоловіком АЛЬБЕРТОМ
— БОГДАН-ДЖОЗЕФ МАЛАНЯК
правнуки — ГИЛЕРІ
— ЛАРИСА
— БЕНДЖАМІН
— ЛЕСЯ
сестри — ОЛЕКСАНДРА ШУСТ з чоловіком о. ЯРОСЛАВОМ
— ЛІДІЯ БАЛЕЙ з чоловіком ПЕТРОМ
племінники — ІГОР ШУСТ з дружиною ДАРІЄЮ з дітьми та внуками
— НЕСТОР ШУСТ з дружиною НІНОЮ дітьми та внуками
— ВІРКО БАЛЕЙ з дружиною ЛІСОЮ та дітьми
ближча і дальша родина в ЗСА та в Україні.

Замість квітів на могилу покійної просимо складати пожертви на церкву св. Архистратига Михаїла, на Український Музей в Ню Йорку, на Музей Українського Мистецтва у Лос Анджелесі, на семінаристів з України у Стемфордській семінарії.

Безсмертний Листопад

Чин 1-го Листопада 1918 року залишився навіки пам'ятною подією в історії українського народу. Ці великі дні національно-ідейного спалаху збройного вияву й діяння хоч відбувалися на українських західніх землях, про те чин цей був межовим стовпом, що різко відділяв багатовікове поневолення від визвольної доби відновлення давно втраченої держави.

Листопадовий Зрив показав невидючому світові та захланним наїзникам-сусідам, поневолювачам української землі, що український народ бажає волі і хоче бути господарем своєї прадідівської землі, і він вміє мечем і крісом боронити межі своєї держави.

Коли на землю спадав жовтий лист у буревійні листопадові дні, вогненним полум'ям розгорівся кривавий тан — від гір Карпат по Чорне море, у славі несло в руках бойовий прапор Січове стрілецтво, зі співом на устав підносили... „червону калину"... жінки і старші, школярі і студенти. Це не була конечність, а передусім ідеалізм, справжня горяча любов до Батьківщини — нації. І тим шляхом духового зрушення не переривалась спрага осягнення найвищого ідеалу — здобути українську самостійну й незалежну державу. Слідом пішли українські військові формації УНР–УГА, Карпатські Січовики, УПА, І Українська Дивізія УНА.

Листопад залишив нам усім заповіть: заховати вічну пам'ять про всіх героїв, що життя своє віддали за кращу долю — волю України.

Виконавці Листопадової програми на пластовій оселі „Новий Сокіл"

Листопадовий Чин зобов'язує! І тому в день 30-го жовтня ц. р. зібрались пластуни баффалівської пл. станиці на оселі „Новий Сокіл", щоб пластовим апелем вшанувати велику річницю. В позолочений сонцем теплий осінній день, під спів національного гимну, на щоглу у синє небо піднесено український синьо-жовтий прапор. Затріскотіла полум'ям ватра і молитвою „Царю небесний" ... віддано глибокий поклін святцю — князеви Української Церкви й українського народу, Великому Митрополитові Андрієві Шептицькому. Хвилинною мовчанкою вшановано пам'ять героїв Листопада. Ст. пл. Мирон Депутат зачитав коротку розповідь, як у затяжних боях з ворогом родилась воля. Опісля проспівано стрілецьку пісню „Гей у лузі червона калина похилилася"... Ст. пл. Мар'янка Якубовська з великим чуттям, напам'ять, проговорила довгий вірш Р. Купчинського — „1-го Листопада". Милий вогник шуткував зі спадаючим з дерев листям, а з грудей пластунства линули любі та славні стрілецькі пісні.

КІнцеве слово до присутніх проговорив станичний пл. сен. Ярослав Пришляк. Він поділився своїми переживаннями, будучи учасником величавого святкування — посвячення чудового пам'ятника Січовому Стрілецтву на горі Лисоні, біля Бережан. 18-го вересня ц. р. п'ятдесятитисячна маса народу з морем національних синьожовтих прапорів та церковними хоругвами, діти і молодь живими квітами закрили високу могилу, лунали пісні. На вид цього з очей стікали рясно сльози... Будучи в пластовому однострою, його попросили до виголошення короткого слова.

Пролунав національний гимн, зі щогли стягнено український прапор. Станичний, стискаючи лівиці пл. юнаком Тарасові Тютюнникові та Жені Лоєві з пл. станиці Рочестер, вказуючи на гарний приклад, які від п'ятниці до неділі заміняли вигідне домашнє ліжко за пластове, тверде... Вони відмовились від суботньої забави, яка мала місце в Баффало і від спортивних ігор, де баффалівські „Билси" затьмарили голови стотисячній масі їхньою виграшею. Із таких „маловажних" дрібниць, плекання сильної волі в майбутньому можуть творитись великі характери.

В неділю, 1-го листопада, в церкві св. Миколая відправилась Вдячна Літургія з нагоди 50-ліття смерти Слуги Божого, Мойсея українського народу Митрополита Андрея Шептицького. По вінець наповнена церква проспівала за поляглих героїв Листопада зворушливу „Вічну Пам'ять".

Члени пл. станиці в пл. одностроях з курінним пл. прапором взяли численну участь.

Братчик Славко

УСВТ „Ч. Січ" — „Ред ОВК Девилс" С. К. — 6:1

Вдруге за порядком, І футбольна дружина „Ч. Січі" добилася перемоги здобувши півтузена ґолів. Цим разом в зустрічі за чемпіонат півпрофесійної дивізії Ґарден Стейт Ліґи, що пройшла в неділю, 11-го грудня ц. р., на розмоклій, після дощової зливи, площі Фарчерс Ґров в Юньйон Н. Дж.
Попри водяні калюжі і дошкульний холодний вітер, звітова гра проходила в досить швидкому темпі. в якій „Червоні чорти", не зважаючи на льокату в табелі ігор, де займають останнє місце, мало чим різнилися в грі, за виїмком в успішних закінченнях офензивних акцій, в чому явну перевагу мали футболісти „Ч. Січі". Вже до перерви „Січовики" вели 3:0, ґолі ефектовно здобули Борецький, Капель і Акоста. Після відпочинку суперники на початку провели кілька швидких акцій, але чергових два ґолі здобув для „Ч. Січі" Борецький. Щойно при стані 5:0 для господарів гості здобули свого почесного ґоля. В свою чергу, „Січовики", яким потрібний кращий показник у відношенні ґолів, зуміли досягти числа" півтузена", коли Єменез з подачі Сергіїва остаточно встановив вислід зустрічі 6:1. Здобувши дві чергові точки, „Ч Січ" рівночасно висунулася на одну щаблю вище в показнику табелі ігор, на 4-те місце.

Склад „Ч. Січі": Ангельський, Кохановський, П. Паливода, Науменко, Варянка, Акоста, Борецький, Сергіїв, Ґурґуїв, Десросір, Рід, Капель. Провідник і тренер Михайло Паливода.

Дружина молодших юнаків після минулонедільної поразки в змаганнях турніру „Куґарс" в закритій залі з клюбом „Кеннiворт" (2:3), в черговій зустрічі в цій серії 11-го грудня ц. р. перемогли однолітків з клюбу Кліфтон „Сталіонс" вислідом 3:2. Переможні ґолі для „Ч. Січі" здобули Попович, Панас і Десбров.

Склад дружини молодших юнаків: Бавер, Десбров, Гатовей, Головінський, Колодій, Панас, Олесницький, Раковський, Колодней, Христофик, М. Попович, Фрейзер. Провідники — А. і С. Панаси, тренер І. Чупенко.

Редаґує Омелян Твардовський

Невдалі виступи київського „Динамо"

Після поразки з клюбом Сан Жермен в Парижі 0:1, київське „Динамо" зазнало високої поразки 1:4 на Центральному стадіоні в Києві з німецьким клюбом „Баєрн", Мюнхен, і цим самим було еліміноване від участи в чвертьфіналі за Чашу чемпіонів Европи. Для входу до чвертьфіналу „Динамо" повинно було виграти цю зустріч, адже інший його суперник, „Спартак", Москва, програв свою вирішальну зустріч з Сан Жермен вислідом 1:4.

Серія поразок „Динамо" і поруч, збірної України, є незаперечним доказом того, що український футбол ще не осягнув бажаного рівня. Мабуть,основною причиною цього є економічна криза в Україні, через яку футбольні стадіони в часі ліґових ігор світять пусткою, люди не можуть собі дозволити на квитки вступу. Не маючи відповідних приходів, футбольні клюби не спроможні належно оплачувати футболістів, які таким чином масово втікають за кордон, де виступають на контрактах в професійних клюбах: Росії, Німеччини, Франції, Портуґалії, Шотляндії, Англії, Ізраїлі і ряді інших країнах світу. В самій Росії в різних клюбах, як теж збірній, грає більше 30 кращих футболістів з України. Зникають з України і клясові тренери, які матеріяльні блага ставлять вище від футбольного престижу України на міжнародній арені (Лобановський, Прокопенко і ін.).

При такому стані важко очікувати успіхів від українських дружин на світовому рівні.

Наталка Якушенко Нпершій трійців

В днях 26-27-го листопада ц. р. в м. Іґлс, Австрія пройшли перші етапи змагань саночників за чашу світу. Приємно, що найкраща саночниця України Наталка Якушенко в обидвох днях зайняла престижеве третє місце. 26-го листопада ц. р. Наталку випередили — Сулке Отто (Німеччина) і Ґерда Вайсенштайтер (Італія), а 27-го листопада ц. р., першою вийшла Яна Боде (Німеччина), другою С. Отто. Осяг Наталки в цих з'їздах: 1:21.860. В цих змаганнях взяло участь 42 саночників із 9 країн світу.

Відбулися змагання фігуристів за „Чашу Націй"

Недавно в Гельзенкірхені, Німеччина, відбулися змагання фігуристів за „Чашу Націй". Згідно з вислідами в жіночій групі перші три місця зайняли: М. Кільман (Німеччина), 2. О. Ляшенко (Україна) і 3. Шевченко (Німеччина). В групі чоловіків: 1. Е. Стойко (Канада, Ш. Кларка (ЗСА), 3. Дмитренко (Україна).

Спортовці-вояки української армії запрошені на вій-ськові спортові світові ігри

Наприкінці слідуючого (1995) року в Італії відбудуться перші військові світові ігри, що їх підготовляє Міжнародна рада військового спорту (СІЗМ). А започаткували їх на меншу скалю в 1948 році, коли в них взяли участь військовики-спортовці Бельгії, Данії, Франції, Голляндії і Люксембурґу. Саме вони заснували організацію СІЗМ. Метою тієї організації є виховання почуття дружби, взаємоповаги, солідарности, а також пропаґанда військових видів спорту. Під сучасну пору СІЗМ об'єднує понад 100 країн-членів. Змагання в наступному році відбудуться в Римі, Італія, на спортових стадіонах і базах, де в 1960 році проходили Олімпійські ігри. Військові Ігри СІЗМ відбуватимуться в 16 видах спорту, які розділено на 4 катеґорії. Індивідуальні види — легка атлетика, тріатлон, плавання, наколесництво, їзда верхи. До бойових залучено дзюдо, фехтування, бокс, боротьбу. До дружинових — копаний м'яч, кошиківку, вібиванку. До військових — стрільба, парашутний спорт, військове п'ятиборство і військово-морське морське п'ятиборство. Організацію і проведення ігор доручено конкретним родам військ італійської армії.

Україна вперше познайомилася з цими іграми в 1992 році, коли голова спортового комітету міністерства оборони полк. Леонід Литвиненко мав зустріч з генеральним секретарем цієї організації підполковником Франсуа Піґом. Уже тоді ґенеральний секретар Піґ запросив Збройні Сили України вступити до тієї організації, зазначивши, що вступний внесок становить 10,000 дол. Ставши членом СІЗМ, українські вояки були учасниками змагань в Голляндії, де здобули друге місце в спортовому орієнтуванні. Слідом включилися у змагання дружини сучасного п'ятиборства, фехтування і наколесництва. Висліди їх виступів на міжнародній арені довели, що в збірних дружинах Збройних Сил України є багато спортовців найвищої кляси. Виступаючи в змаганнях СІЗМ, наші вояки виконують і місію повпредів не тільки Збройних Сил, а й України. Вдалий виступ будь-якого нашого спортовця за кордоном не залишається поза увагою і глядачі вже мимоволі шукають державного прапора, прислухаються до гимну. Саме з цього починається у них знання про Україну — незалежну державу. В зв'язку із запрошенням Українських Збройних Сил вислати своїх спортовців на згадані Ігри, підполковник Олександер Треверко згадує, скільки трудноців виникне через економічні недостатки, брак валюти, неполадки з підготовкою, вирядом і ін. Повідомлено в цій справі міністерство в справах молоді і спорту, в якому заступник міністра Микола Костенко висловився за підтримку військової збірної України. Мабуть, прийдеться колишнім військовикам, комбантантам в діяспорі підтримати українських вояків-спортовців, гідно зарепрезентувати Збройні Сили України на цих престижевих військових іграх.

Подав (от)

Перший у світі пам'ятник Д. Вітовському

Дмитро Вітовський — полковник, організатор успішного повстання Українських Січових Стрільців у Львові 1-го листопада 1918 року.

Згодом він став державним секретарем військових справ Західньо-Української Народної Республіки.

Цьому великому українському діячеві вперше споруджено пам'ятник на Івано-Франківщині у селі Підгородді біля Рогатина.

Цю добру справу зроблено за почином виходця із села Підгороддя, історика, невтомного дослідника історії рідного краю, Ярослава Ляльки. Його патріотичний почин підтримали односельчани. Спільними зусиллями пам'ятник Д. Вітовському було споруджено.

Гордий і нескорений постав він перед новими поколіннями, возвеличений людською пам'яттю.

Хто йде чи їде по дорозі на Львів,мимоволі гляне на величну постать, що уособлює тих великих патріотів нескореної України, які, йдучи на вірну смерть, думали про волю для рідного люду.

Дарія Городецька
голова районного рогатинського об'єднання Товариства „Просвіта" ім. Т. Шевченка